

Fluitend het veld op

Tips voor de scheidsrechter

Binnenkort fluit je je eerste korfbalwedstrijd. Dit boekje helpt je op weg om dit voor jou én voor de kinderen een leuke ervaring te maken. We hopen dat je het fluiten leuk gaat vinden en het met plezier vaker zult doen.

Je start waarschijnlijk met het fluiten van F-jes (6-8 jaar). Dat is wel ander korfbal dan dat jij zelf speelt. Ook E-tjes spelen net wat anders dan je gewend bent. Pas bij de D-tjes begint het te lijken op het korfbalspel dat je zelf kent.

Versie: augustus 2024

Bewerking en foto's: Sietske Geuzebroek

Originele tekst: Rob Coenraads/Niels Mooij

Scheidsrechtersboekje 2024-2025

Inhoudsopgave

Dit boekje bevat de volgende onderwerpen:

Onderwerp	Pagina
Scheidsrechter of spelbegeleider?	3
Vorbereiding	4 - 5
Tijdens de wedstrijd	6 - 7
Algemene spelregels	8 - 10
Spelregels E- en F-jes	11
Speciaal voor F-jes	12
Speciaal voor E-tjes	13
Na de wedstrijd	14
Samenvattend	15
Vragen/opmerkingen	16

Scheidsrechter of spelbegeleider?

Scheidsrechter zijn is een groot woord voor een E- of F-wedstrijd. Je bent dan meer een spelbegeleider. Een scheidsrechter houdt toezicht bij een wedstrijd en bestraft overtredingen. Als spelbegeleider begeleid je kinderen bij het spelen van een spel. Bijvoorbeeld door het geven van aanwijzingen aan de spelers of het geven van een spelhervatting waarbij je duidelijk uitlegt waarom je dit doet.

Wat is een spelbegeleider?

Een spelbegeleider begeleidt dus het korfbalspel. Het is altijd gezellig druk in het veld: acht enthousiaste kinderen, de coaches en dan zijn er langs het veld ook nog de meelevende ouders. Er is één persoon die boven dit alles staat en de rust en het overzicht bewaart. Dat ben jij!

Vorbereiding

Een goede tip is om de week voordat je moet fluiten, eens bij een wedstrijd, bij voorkeur in de leeftijdscategorie die je moet fluiten, te gaan kijken. Je ziet dan hoe het er aan toegaat. Een andere tip is om eens te fluiten bij het partijtje aan het eind van je eigen training (vooral om het hard fluiten te oefenen).

Je uitrusting

De spelers verschijnen in sporttenue. Jij dus ook. Als spelbegeleider of scheidsrechter ga je afwijkend gekleed en heb je een neutrale uitstraling (je Fortuna-pak is dus niet zo'n goed idee, liever neutraal zwart of grijs). Let hierbij op dat je shirt of trui van kleur afwijkt van beide ploegen. Gebruik bij voorkeur een horloge/telefoon om de tijd bij te houden. Neem ook pen en papier mee om de score bij te houden. Tot slot het belangrijkste: een goede fluit. As je begint met fluiten krijg je eenmalig een fluit van Fortuna. Bewaar deze goed, hij gaat nog van pas komen!

De KNKV-app

Ruim voordat je moet fluiten, installeer je de KNKV-app op je smartphone en maak je een eigen account aan. Hierbij heb je je spelersnummer en het emailadres waarmee je bekend bent in Sportlink nodig, dat je beide kunt opvragen bij de ledenadministratie (ledenadministratie@fortuna-korfbal.nl).

Je mailadres waarbij je in sportlink bekend bent, kun je vragen aan te laten aanpassen via de ledenadministratie of via jeugdscheidsrechter@fortuna-korfbal.nl. Deze mailadressen worden echter niet dagelijks gelezen, dus wees op tijd!

Veel plezier!

Taakverdeling

Als je met zijn tweeën bent, fluit dan niet allebei een helft, maar verdeel de taken: de één fluit, de ander houdt de score bij. De tijd houd je het liefst zelf bij als scheidsrechter.

Voor de wedstrijd

Zorg dat je (minstens) een kwartier voor aanvang aanwezig bent. Stel je voor aan de beide coaches en vraag of er bijzonderheden zijn. Bijvoorbeeld een speler voor wie het de eerste wedstrijd is, of een (lichte) blessure heeft.

Check vooraf in de KNKV-app of de opstellingen van beide teams zijn ingevuld en naar jou als 'official' zijn verzonden. Sta je er nog niet in als official, vraag dan de coach van het thuisteam om je in te voeren via het digitale wedstrijdformulier.

Als je gaat beginnen, maak je even contact met de kinderen. Vraag bijvoorbeeld op welke korf ze gaan schieten en of ze er zin in hebben. Ze zullen je dan tijdens de wedstrijd eerder als begeleider zien en sneller naar je luisteren.

Durf te fluiten

Zeker in het begin ben je geneigd om zacht te fluiten, mogelijk omdat je niet helemaal zeker bent van je beslissing. De kinderen horen in hun enthousiasme de fluit dan niet. Fluit daarom hard genoeg zodat iedereen dit hoort.

Geef vervolgens aan waarom je fluit en wie de bal moet krijgen. Wees ook hier luid en duidelijk. Pak of vraag om de bal en geef deze aan de juiste speler. Je zult zien dat de kinderen dit snappen en zowel de coaches als de ouders langs de kant zullen je beslissing accepteren. Dit is een manier om gezag uit te stralen en te laten zien dat je zelfverzekerd bent.

**Fluit hard en
wees duidelijk**

Tijdens de wedstrijd

Begeleid de spelers

Jij begeleidt de spelers door het geven van aanwijzingen en het handhaven en uitleggen van spelregels (voor zover de coaches dit niet al doen). Natuurlijk doe je dit bij beide partijen.

Dit geven van aanwijzingen mag je letterlijk opvatten. Je kunt de speler helpen bij het gooien van de bal (niet door zelf te gooien, maar wel door aan te geven dat er iemand vrij loopt waar de bal heen gegooid zou kunnen worden), zeggen dat iemand stil moet staan, niet te zwaar moet hinderen etc. Spelers in de F- en E-leeftijd accepteren dit en zullen direct proberen te doen wat je gezegd hebt.

Mocht je merken dat een speler verlegen is en bijna geen bal krijgt, dan kun je overwegen om juist hem of haar de bal te geven wanneer je voor een spelhervatting of een uitbal fluit. De speler zal je dankbaar zijn dat hij ook eens de bal vast kan houden.

Na een doelpunt

Als er een doelpunt wordt gemaakt, fluit je en pak je de bal. Loop vervolgens naar het midden van het veld met de bal en neem de spelers mee. Geef de bal aan een speler van de ploeg die uit mag nemen. Let op of iedereen er weer aan toe is om verder te spelen. Sommige spelers zijn helemaal over hun toeren wanneer zij een doelpunt tegen krijgen en zij hebben misschien wat extra aandacht van jou of van de coach nodig.

Positie in het veld

Zorg dat je op de plek bent waar de bal is. Zorg dat je een goed overzicht over het gehele spel hebt en ga je zoveel mogelijk achter de speler met de bal staan. Dan kun je goed over hem of haar heen kijken. Je kunt dan zowel een overtreding bij de speler met de bal, maar ook eventuele andere overtredingen die in het veld gemaakt worden, zien.

Algemene spelregels

Meer informatie over de (algemene) spelregels van korfbal vind je op www.korfbalmasterz.nl. Je kunt daar ook oefenen met spel-situaties. Enkele toelichtingen hierop worden hier gegeven:

Coaches

De meeste ploegen hebben twee coaches. Jij als spelbegeleider bepaalt hoe ver zij in het veld mogen komen. Er zijn wedstrijden waarbij de coaches onder de paal staan. Dat is helemaal niet nodig en moet je niet accepteren. Wanneer je echt last hebt van een coach (door zijn gedrag, uitlatingen etc.) dan mag je hier gerust wat van zeggen. Daarnaast nog de tip om alle coaches aan één kant van het veld te houden. Hierdoor voorkom je dat er van alle kanten geschreeuwd gaat worden. Dit betekent natuurlijk niet dat jij dan maar aan de andere kant moet gaan lopen. Jij bent immers op de plek waar de bal is.

Verdedigd schieten

Vanaf de E-jeugd is verdedigd schieten een overtreding. Wel mag je de criteria voor verdedigd schieten in de E-tjes iets soepeler toepassen. Je kunt wat eerder voor verdedigd fluiten dan bij je eigen wedstrijden gebeurt. Wanneer je dit doet, moet je dit wel consequent aan beide kanten en gedurende de hele wedstrijd doen.

Het is 'verdedigd' als aan vier voorwaarden is voldaan. De verdediger:

- is (met de romp) dichterbij de paal dan de tegenstander
- moet proberen de bal te blokkeren
- moet de aanvaller kunnen aanraken
- moet de aanvaller aankijken

Spelhervatting

Wat betreft de spelhervatting hoef je hier niet precies te letten op de regeltjes van 4 seconden en dat de bal 2,50m moet hebben afgelegd. Wel moet je erop letten dat de verdediger niet hindert ('handen naar beneden'). Als er toch geblokt wordt, geef je een nieuwe spelhervatting. Wanneer je achter de bal opgesteld staat, kun je deze situatie goed begeleiden.

Uitbal

Wanneer iemand met zijn voet op of over de lijn staat met de bal in zijn handen dan is het een uitbal voor de tegenpartij. Geef geen voordeel, maar fluit hier voor. Dit is de enige regel binnen het korfbal waarvoor geen voordeel gegeven kan worden.

Lopen met de bal

Deze regel wordt vooral door F-spelers regelmatig overtreden. De regel is hetzelfde voor alle categorieën, maar je mag hier in de F wel iets soepeler mee omgaan. Dit is afhankelijk van het niveau van de spelers. Een praktijkvoorbeeld wat misschien wel herkenbaar is, is dat de speler met de bal in zijn handen over het veld schuift (naar voren of naar achteren). Je kunt (omdat je toch bij de bal staat) hier gemakkelijk op in spelen door tegen hem te zeggen dat hij stil moet blijven staan, of door je handen op zijn schouder te leggen en dit tegen hem te zeggen terwijl je hem tegenhoudt. Als de speler het blijft doen, kun je fluiten.

Ruw spel

Wanneer spelers omver worden gelopen of geduwd door hun tegenstanders, moet je dat affluiten. De speler zal niet bewust het contact opzoeken, maar de spelers moet wel leren dat dit niet mag. Leg ook hier goed uit waarom je fluit.

Voetbal

Een bewuste aanraking van de bal met het gedeelte van het been dat onder de knie zit, is voetbal. Hiervoor dien je te fluiten en een spelhervatting aan de tegenpartij te geven. Bij de E en F zal voetbal niet vaak bewust gedaan worden, het gaat meestal per ongeluk.

Bal uit de handen

Een gemakkelijke regel. Iedere bal die uit de handen wordt geslagen of gepakt moet je afluiten. Doe dit consequent en de gehele wedstrijd. Wanneer jij denkt dat de bal nog niet vast is op het moment van tikken/pakken door een tegenstander, dan doe je er goed aan om dit luid aan te geven: “bal was los”. Iedereen weet dan dat je de situatie gezien hebt.

Bal overgeven

Overgeven is de bal aan een medespeler geven of uit handen van een medespeler pakken zonder dat de bal vrij door de lucht heeft gezweefd. Dit zweefmoment kan heel kort zijn. Als spelbegeleider kun je deze regel handhaven door de bal aan de oorspronkelijke speler terug te geven en hierbij de pakkende speler uitleggen dat dit niet mag en dat de volgende keer wanneer hij dit doet de bal aan de tegenpartij wordt gegeven.

Andere regels

Alle andere spelregels die er zijn kun je handhaven als je dit nodig vindt, of misschien moet je dit zelfs af en toe doen. Denk bijvoorbeeld aan schieten na het snijden, alleenspel etc. Kijk hierbij naar het niveau van kinderen.

Spelregels E- en F-jes

Voor het E- en F-korfbal gelden enkele extra spelregels.

Speeltijd, speelrichting en wisselen

De E- en F-jes spelen 4 x 10 minuten. Tussen het 2^e en 3^e kwart is er 5 minuten rust en wisselen de ploegen van korf. Tussen de andere kwarten is er een time-out van 1 minuut. Wisselen mag alleen in de time-outs en de rust. Er mag onbeperkt gewisseld worden en ook terugwisselen mag.

De 10-seconden regel

De E-tjes en F-jes moeten de bal binnen 10 seconden overspelen naar een medespeler. Als deze regel wordt overtreden, geef je een spelhervatting. Vooral bij F-jes kun je hiermee aan het begin van een wedstrijd eventueel wat soepeler omgaan, en de spelers aangeven dat ze sneller moeten overgooien.

Tel hardop als je het wat lang vindt duren. Dat geeft al aanmoediging om toch maar eens te gooien.

Eén meisje per team

Bij elk team moet minimaal één meisje in het veld staan, ook als er gewisseld is.

Strafwerpen

Na de wedstrijd nemen beide ploegen 12 strafwerpen. Vraag evt. aan één van de coaches om af te vangen. Laat de ploegen in twee rijtjes opstellen en houd de score bij. De uitslag vul je apart in in de knkv-app.

Speciaal voor F-jes

Voor F-wedstrijden gelden een paar andere regels dan voor E-tjes. Hieronder staan ze nog even op een rijtje.

Verdedigd schieten mag

Verdedigd schieten mag in de F-wedstrijden. Jongens en meisjes mogen elkaar hinderen.

Tweemaal achter elkaar zelf schieten mag niet

Als een speler na een schot zelf de bal weer vangt, mag die niet gelijk weer schieten. De bal moet eerst een keer overgespeeld worden.

Superspeler

Als een team 3 punten of meer achter staat, mag de coach de zogenaamde 'superspeler' inbrengen. Dat team speelt dan (tijdelijk) met 5 spelers. Zodra het gat weer 2 punten is geworden, gaat de superspeler er weer uit. Komt het verschil opnieuw op 3, dan mag de superspeler er weer in.

Geen vrije ballen, wel strafworpen

Bij F-wedstrijden geven we géén vrije worpen ('op de strafworpstip') maar wél spelhervattingen en strafworpen. Een strafworp geef je als een duidelijke kans verloren gaat door een overtreding. Bijvoorbeeld als een speler omver wordt gelopen, de bal uit de handen wordt geslagen of in de rug wordt gelopen. Leg duidelijk uit waarom je een strafworp geeft.

Speciaal voor E-tjes

Er is een extra regel voor E-wedstrijden voor de verhouding jongens/meisjes:

Hesjes

Als een E-ploeg speelt met een andere opstelling dan 2 meisjes en 2 jongens, moeten er hesjes worden gebruikt om duidelijk te maken wie als jongen of als meisje speelt. Dit is nodig omdat je anders niet meer kan zien of een meisje door een jongen wordt verdedigd of andersom. Als spelbegeleider moet je van de coaches eisen dat ze dit regelen en zorgen dat de spelers hesjes aan hebben. Accepteer niet dat men dit niet wil/kan doen.

Na de wedstrijd

Na afloop vul je samen met de coaches van de ploegjes de uitslag in in de KNKV-app.

De coach van het ploegje dat je fluit, voegt jou op de dag van de wedstrijd toe als scheidsrechter aan de wedstrijd. Daarna kun je de wedstrijd opzoeken en de uitslag van de wedstrijd en (bij F-jes) van de strafworpen invoeren.

** tot aan de seniorenteam ligt deze verantwoordelijkheid nog bij de ouders.*

Samenvattend

Samenvattend kun je dus zeggen dat jij als spelbegeleider:

- enthousiast bent
- sportief gekleed gaat
- zoveel mogelijk achter de speler met de bal blijft
- de spelers begeleidt in het spel
- uitleg aan de spelers geeft waarvoor je fluit
- de spelers corrigeert als dit nodig is
- luid en duidelijk bent met fluit en woord
- na afloop het formulier goed invult.

Vragen/opmerkingen

Mocht je na het lezen van dit boekje nog vragen of opmerkingen hebben, of mocht je meer willen weten over het leiden van wedstrijden, dan kun je contact opnemen met de scheidsrechterscommissie via scheidsrechter@fortuna-korfbal.nl
We wensen je heel veel plezier en succes met het begeleiden van de wedstrijden!

